

med katerimi bi sedel tudi Povše, dr. Krek itd., ampak ustanovil bo bržkone svoj slovensko-liberalni klub. In s tem je naša politika na Dunaju razcepljena, a ž njo uničena še majhna veljavica, ki smo jo imeli s svojim zastopstvom vsaj dosedaj na Dunaju. Proti Povšetju je naznanil kandidaturu v okrajih Trebnje-Kočevje na programu slovenske liberalne stranke g. Franc Župančič, posestnik v Rakovniku pri Šentpetru. Gosp. dvorni svetnik Šuklje je izjavil, da ne prevzame več ne kandidature ne mandata. — Iz Goriške, Trsta in Istre ni nobenih zanesljivih poročil o slovanskih kandidatih. Pač pa se obeta tam jako hud volilni boj, kajti Italijani so že izjavili, da bodo vse svoje sile in moči zastavili proti slovanskim kandidatom. — Na Koroškem se imenuje razven prefekta Podgorca tudi deželni poslanec Grafenauer kot kandidat za Einspielerjev mandat. Končna beseda se še ni izrekla. — Kazalo bi, ako bi Slovenci tudi v Gradcu postavili vsaj v peti kuriji svojega kandidata. Četudi seveda ni upati ne noben volilni uspeh, vendar pa bi bila to velika manifestacija pred avstrijsko javnostjo, ako bi se Slovenci v Gradcu upali s svojim kandidatom na dan. Ta čin pa bi tudi silno poživil narodno samozavest in čut skupnosti v graških Slovencih. Gotovo bi tudi drugi graški Slovani dali svoje glasove za slovenskega kandidata. — Ker na Dunaju postavijo Čehi svoje kandidate, lahko ondi volijo Slovenci s Čehi.

Italijanska samouprava na Tirolskem. Ministerski predsednik dr. Koerber je odločno zavrnil zahtevo tirolskih Italijanov, naj se jim podeli samouprava. Tolažimo se, da dr. Koerber ne bo na večno ministerski predsednik in da še dobijo Italijani svojo samoupravo, a da jo dobimo takrat tudi mi spodnještajarski Slovenci.

Anarhisti so pretekli dni zasledovali rumunsko kraljico in predsednika severoameriških držav Mac Kinleya, da jih umorijo. Policie so izvedele za nakane ter preprečile vsak napad.

Krečanski nadkomisar princ Jurij bo kmalu nastopil potovanje po Evropi ter pri vladarjih posredoval, da pripoznajo Kreto kot neodvisno, njega pa kot kneza na Kreti. Komur se pomoli prst, poželi celo roko.

Vojska na Kitajskem. Nemške čete so bile blizu Tientsina nesrečne. Prišlo jim je 8000 Kitajcev nasproti ter potisnilo Nemce nazaj v Tientsin. Na eni strani se Kitajci poganjajo za mir, na drugi strani pa se pridno bojujejo. Evropejce pa vodijo s tem za nos.

Vojska v Južni Afriki. Vojske v Južni Afriki noče biti konec. Zadnji teden so izgubili Angleži 453 mož, kakor sami poročajo, toda ker so njihova poročila rada zlagana, jim ni verjeti, da bi jih tako malo poizgubili. Lord Roberts bi že rad končal vojsko, da se tem preje more vrniti domov in prevzeti tam najvišje mesto v angleški vojni, zato je začel Bure že z lepega vabiti, naj se udajo. Če kroglice niso pomagale, Bog zna, če bodo sedaj sladke besede. Predsednik Transvaala še se ni pripeljal v Evropo.

Dopisi.

Od Sv. Eme. Dne 23. septembra t. l. obhajala se je tudi pri nas Slomšekova slavnost. Četudi se je vršila v skromnih mejah, vendar je bila za nas pomembna. Zbrali smo se v lepo okinčani šolski sobi v tako obilnem številu, da je primanjkovalo prostora, mnogo ljudstva je moralo ostati zunaj šole. Kako radi smo poslušali o možu velikanu, našemu nepozabnemu Slomšku, ki je vse svoje življenje s toliko požrtovalnostjo neumorno deloval za mili mu slovenski narod, ki mu je bil buditelj in voditelj, ki mu je zložil toliko lepih pesmic in spisal toliko lepih spisov. Od njega se učimo,

kako moramo ljubiti svoj narod, spoštovati svoj mili materni jezik, pa tudi kako moramo skrbeti za svojo mladino. A slišali smo o tej priliki še nekaj drugega, česar še marsikateri od nas niso slišali. Na povabilo gospoda župnika prišel je iz Pake pevski zbor, kojega je g. župnik, kot prejšnji paški kaplan, izvežbal. Pevec in pevke so nam tako mило in ubrano popevali krasne slovenske pesmi, da so nam srca od veselja utripala. Videl in slišal je ta dan marsikateri, koliko se lahko doseže tudi s pevci med priprostim ljudstvom, treba je samo potrpežljivosti, dobre volje in veselja do petja, seveda pred vsem pa požrtovalnega učitelja. Kako lepo, kako častno je za kraj, kjer imajo tako lep zbor. Na tem mestu bodi izrečena pristrana zahvala vrlim paškim pevcem in pevkam, da se niso zbal daljne poti ter nas s svojim petjem razveseljevali in navduševali, nadalje se iskreno zahvaljujemo č. g. župniku, da nam je priredil tako redek užitek; vemo, koliko truda ga je stalo izvežbanje pevskega zbora, ki nas je s svojimi uspehi presenetil. Dal Bog, da bi se tudi pri nas dal oživiti pevski zbor. Zahvala pa tudi gre vsem vrlim domačinom, ki so kaj pripomogli k tej slavnosti.

Šoštanja. (Sadna razstava.) Minula je sadna razstava, katera se je zelo poučljivo in sijajno obnesla. Razstavljalcev je bilo 119, kateri so izpostavili zlahotno in izborno sadje. Vdeležba obiskovalcev je bila za naš okraj ogromna. Pri otvoritvi je bil navzoč gospod c. kr. nadkomisar Čapek, komisar Stiegler, učitelj Bele ter mnogo gospode.

Gospoda veččaka Stiegler in Bele, kakor tudi znani pomologi so izrekli, da je razstava sadja velikanska, in da sme šoštanski okraj ponosen biti.

Zahvaliti se pa imamo za ta vspeh razstave okrajnemu odboru, občinam in blagim darovateljem; kajti ti so pripomogli, da se je razstava vršila, in da so razstavljevalci obdarjeni in odlikovani.

Kar se tiče strokovnjstva v pomologiji in delovanja v povzdigo sadjarstva v našem okraju, zahvaliti se imamo v prvi vrsti gg. učiteljem Milošu Levstiku, Alojziju Trobeju, Francu Smolnikarju in iz tujega okraja gsp. Praprotniku; in rečemo na tem mestu istim učiteljem, kateri bi imeli sposobnost in čas za sadjarstvo, da naj se tega dela, ki jih le časti, poprimajo, ter postanejo prijatelji kmeta in sadjarja.

Odlikovani so bili med drugimi s I. darilom Miloš Levstik, Alojz Trobej, pl. Adamovich, župnik Krušič, župnik Kolarič, Ivan Kranjc, Ivan Vošnjak, pl. Justenberg, Fran Woschnagg i. dr. S pripoznavanji in denarnimi darovi obdarovanih je bilo nad 70 razstavljalcev.

Zahvaljujemo se vsem sadjarjem, njih podpirateljem in čestilcem najiskrenejše ter prosimo še nadaljnega uspešnega delovanja v prid slovenskega sadjarstva.

Konečno moramo pa občinskemu zastopu Št. Andraž izreči obžalovanje, da se je odbila podpora za darila in to tembolje, ker je iz te občine bilo največ obdarovanih.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zaupni shod v Mariboru. Zadnji četrtek dne 4. t. m. se je vršil v mariborskem »Narodnem domu« shod zaupnikov, ki so postavili kandidatom za V. skupino Maribor-Lipnica-Feldbach veleposestnika g. Fr. Mlakarja iz Hošnice, za IV. skupino Maribor-Slov. Bistrica-Slov. Gradec deželnega odbornika g. prof. Robiča in za mestno skupino gsp. dr. Radoslava Pipuša iz Maribora. Naročilo se je poslancem, naj odločno zastopajo koristi svojih volilcev, naj si ustvarijo z drugimi jugoslovanskimi poslanci en klub in naj jim bo vedno pred očmi zahteva spodnještajarskih Slovencev: »Proč od Gradca!

Kandidat pete skupine. Ker volilni može ptujskega, ljubomerskega in ormoškega okraja vstrajajo pri tem, da si volilni okraj sam izbere kandidata, vzdržuje deželni poslanec gosp. Jos. Žičkar kandidaturu za V. kurijo.

Slov. kat. polit. društvo »Pozor« v Ptuj. Nam je izročilo to-le izjavo: Slov. kat. politično društvo »Pozor« v Ptuj protestuje proti temu, da bi se za kmečke občine Ptuj-Ljutomer postavil kandidat za bodoče državnozbornske volitve bodisi na shodu zaupnih mož v Celju ali Mariboru, ker se teh shodov ne more vdeležiti večje število zaupnih mož iz teh okrajev. Zato se bode sklical proti koncu tega meseca poseben shod zaupnih mož iz okrajev Ptuj-Ljutomer v Ptuj, da se postavi kandidat za kmečke občine teh okrajev. V V. kuriji bode se podpiral kandidat, o katerem se zjedinijo zaupni može drugih okrajev. — V Ptuj, dne 4. oktobra 1900. Slov. kat. polit. društvo »Pozor« v Ptuj.

Ni treba! Nemško-narodna stranka na Štajarskem v svojem pretiranem volilnem pozivu tudi kriči: »Zastopniki nemške Štajarske se bodo ustavljali vsem stremljenjem, da bi se polagoma raztrgala dežela in se podkopalo nemštvo na Spodnjem Štajarskem. Niti pedi nemških tal, niti pičice nemških pravic se ne sme odstopiti, to bodi geslo med volitvami!« — Neumno geslo! Mi niti ne zahtevamo, naj nam Nemci kaj odstopijo ali ne. Ni treba! Kar ni njihovo, čez to nimajo pravice. Kar je naše, vzeli si bomo sami!

Za volilno dobo. Volilnih zborovanj, na katerih se govori o volitvah, kandidatih itd. vobče ni treba naznaniti glavarstvu. Samo če se vršijo pod milim nebom, morajo se naznaniti. Toda navzoči smejo biti samo volilci. Zato je boljše, da sklicujejo volilne shode politična društva, kjer se nahajajo. Zborovanje mora naznaniti društvo vsaj 24 ur prej pri glavarstvu. Kjer se je bati, da bi nasprotniki razgnali zborovanje ali je motilo, ali kjer je potrebno zaupno zborovanje, naj se skliče zaupni shod po § 2. zborovalnega zakona. Vsak zborovalec pri takem zborovanju mora imeti vabilo, ki je nanj naslovljeno. Sklicatelj mora vse navzoče poznati, zato je dobro, da se podpiše več sklicateljev. Na zahtevanje morajo sklicatelji pokazati tudi imenik onih, ki so jih povabili, ne pa onih, ki so navzoči. Zborovanja po § 2. ni treba nikjer naznaniti. Pri zborovanju političnih društev predseduje društveni predsednik ali njegov po pravilih določeni namestnik. Pri volilnih in zaupnih zborovanjih pa si navzoči izvolijo predsednika in zapisnikarja. Volilnih odborov (komitejev) ni treba naznanjati. Ako kdo želi v teh stvareh še kako pojasniti, naj se obrne na naše uredništvo, ki mu bo drage volje ustreglo.

Imenovanja. O. Kordin in dr. Bogdan Štepančič sta imenovana koncipistom v področju graškega namestništva. — Vodja brežiškega okrajnega glavarstva, gospod Julij pl. Vistarini, je imenovan za okrajnega glavarja istotam. Vodja politične ekspoziture v Mozirju, okrajni komisar E. pl. Lehmann, je imenovan okrajnim nadkomisarjem. Nadkomisar pri celjskem okrajnem glavarstvu pl. Kriehuber je imenovan namestniškim tajnikom v Gradcu.

Vojaške takse se zana prejši lahko plačujejo tudi pri vseh poštnih uradih, ki so zvezani s poštnimi hranilnicami. V to svrhu se dobijo pri poštnih uradih posebej pripravljene vplačevalne nakaznice.

Umrla je dne 4. t. m. v zavodu solskih sester čast. sestra Antonija, rojena Liza Plemenitaš iz Sv. Križa tik Slatine. N. v m. pl!

Vojaški kapelan častiti gospod Jakob Marzidovšek, rodod Ponkovečan, je prestavljen iz Mostara v Maribor.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali posojilnica v Slovenjem Gradcu 50

kron, gospod ravnatelj Julij Glovacki in Neimenovan 10 K, Neimenovan 2 K, g. kanonik dr. Pajek 40 K.

Poroka. V ponedeljek se je poročil v Gradcu naš rojak iz Malenedelje finančni koncipist gosp. M. Spindler z gospico Melito Grubingerjevo iz Gradca.

Mesto poštnega oskrbnika na mariborski pošti je prazno in se bo kmalo popolnilo. Ker se med prosilci nahajajo tudi Slovenci in mirni Nemci, kateri bi morali mesto dobiti, ako bi šlo vse navadnim putem, upivali so nemški radikalni krogi na bivšega poslanca dr. Volfharta, da jim izposluje somišljenika. Dr. Volfhart je že, kakor slišimo, storil na Dunaju svojo dolžnost, in slovenskim poštnim uradnikom v Mariboru se obetajo zlati časi.

Rjavi premog so našli na Kalvariji tik Maribora pri prekopovanju zemlje za novi vodovod. Premog je iste vrste kakor v premogokopih v Trbovljah, Zelenem Travniku itd. (paleogeni premog). Kakor se govori, prosil je že mestni zastop za pravico, da na Kalvariji sledi premog.

V Št. Petru pri Mariboru je izvoljen občinskim predstojnikom vrli narodnjak veleposestnik gosp. Alojzij Velebil.

Mrtvo so našli v Zagrebu v njenem stanovanju 53letno M. Črnelec iz Maribora.

V št. Juriju ob juž. želez. je imenovan deželni okrajni živinozdravnik gospod Anton Uršič. Prejšnji ondotni živinozdravnik, marljiv sotruden našega lista, gosp. Slivnik, se je preselil na Srbsko.

Iz Vidma se nam naznanja, da se je trgateg v tamošnjih goricah te dni vršila. Ker mraz ali toča nista škodovala, se je branje obneslo v vsakem obziru izborna. Cena polovnjaku 50—60 gld., deloma pa tudi višja.

V Pamečah se je dne 6. t. m. drvar Mihael Lužnik iz Šmartina tako nesrečno povozil, da je malo ur pozneje umrl. Nesrečnežu, ki zapušča udovo s peterimi otroci, zdrobil je težek, z lesom obložen voz, desno roko in nogo ter ga na glavi in prsih nečloveško razmesaril.

V Št. Janžu pri Dravogradu umrl je pred kratkim nek prihajal vsled žganjepitja. Zvečer se je vlegel nezmerno opit v posteljo, v jutro pa so ga mrtvega našli.

Strašilo je zadnjo nedeljo v lepem novem šolskem poslopiju na Hajdini pri Ptuj. Pri šolski seji je vstal odbornik gosp. Maks Strašil iz Brega, kateremu slovenski groši ne smrdé, in zahteval, da se mu zanaprej pošlje nemško povabilo k seji, sicer ne pride več. Načelnik g. Grahar mu je lepo razložil, da je hajdinska šola (narodna šola s slovenskim odborom in uradovanjem, da se torej za jednega posilinemškega odbornika ne bo delalo izjeme. Slava temu odločnemu možu! Vsi drugi odborniki so se z bali Strašila in obljubili, da se bo g. Strašilu zanaprej poslalo nemško vabilo. Česa ste se pa tako vstrašili, plahi odborniki? Ali tega, da bi g. Strašil ne hotel potem več v svojih gostilnah jemati vaših slovenskih grošev? — Ojunačen po tako dobrem vspehu pride g. Maks hitro z drugo zahtevo: šolske knjige in potreščine se morajo kupovati pri Blankeju in ne več pri slovenskem trgovcu Petersiču. Vrli gosp. načelnik mu zopet pojasni, da se kupuje pri Petersiču, ker se dobiva tam bolj po ceni. Mi davkoplačevalci pa še povemo gsp. Strašilu, da zahtevamo, da se kupuje pri našem narodnem trgovcu, in v pest bi se nam pač lahko smejal g. Strašil, ako bi mirno pustili, da se z našimi žulji podpirajo naši najhujši narodni nasprotniki. Toliko za danes; ako pa še bo kedaj strašilo, bomo pa zopet strah odgnali.

Osem nemških avskultantov je poslal predsednik graškega nadsodišča grof Gleibach v Celje, da se tam učijo slovenski. Za nemške avskultante ima država denar,

da jih pošilja na okoli na študije, a za slovenske dijake, da bi se lažje posvetili pravnim študijam, nima nobene podpore. Sicer pa tako učenje slovenščine nima nikdar pravega uspeha, Nemec se ne nauči nikdar v kratkem času toliko slovenski, da bi lahko med slovenskim ljudstvom uradoval. Slovencem pa ta pošiljatev osmerih nemških avskultantov sedaj pred volitvami tudi zaradi tega ne more biti ljuba, ker pomenijo ti avskultanti osem novih glasov za nemškega kandidata.

C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru nam je poslalo naslednji oglas: izobražene, v pisanju urne osebe, katere želijo v političnem okraju Maribor pri bližajočem se ljudskem štetju kot popisovalni komisariji poslovati, naj kako sredo ali soboto predpoldne med 9. in 12. uro pridejo in se zgledajo v pisarni ces. kr. okrajnega nadkomisarja, barona Müller-Hoernstein. — Mi dostavljamo temu oglašu iskreno in nujno prošnjo do rodoljubov, naj opozorijo zanesljive osebe na ta oglas in jih pošljejo h glavarstvu. Ljudsko štetje se vrši v mesecu januariju, torej v času, ko imajo naši možje primeroma največ časa. Rodoljubi, važnost ljudskega štetja naj Vam ne da spati!

Jareninska Marijina cerkev je dobila nov okras. Zadnjo nedeljo so bile blagoslovljene in preskušene nove orglje od stolnega vikarja, č. g. L. Hudovernika, ki je imel tudi slavnosti primeren in vspehuden cerkveni govor. Orglje so izvrstno delo mariborskega mojstra Brandla. Naj pojó prav mnogo let Bogu in jareninski Materi božji v čast!

Jareninski mladeniči-vojaki — 9 jih je šlo zadnji petek služiti cesarju — so se tudi prav vspehudo poslovlili od domačih. V nedeljo, 30. sept. so imeli svoje opravilo; med sv. mašo so vsi prejeli sv. obhajilo. Cerkevni govornik pa jih je opominjal, da morajo, ako hočejo biti zvesti, hrabri in pogumni vojaki cesarjevi, ves čas ostati zvesti, hrabri in pogumni vojščaki Kristusovi. Bog daj, da se po teh naukih ravna in pridni ter nepokvarjeni povrnejo čez 3 leta v domačijo!

Iv Središča nam pišejo: Dne 30. sept. zasnovali so si naši veteranci svoje vojaško veteransko in bojno društvo, ki z ozirom na njega namen obeta postati v našem trgu ne male pomembnosti. Zaslug pri postanku društva ima g. c. in kr. major v p. J. Janžek, kojemu bodi tem potom topla zahvala.

Ljudsko šolstvo na Štajarskem. Tekom letošnjega leta je c. kr. deželni šolski svet v Gradcu izdal poročilo o splošnih ljudskih in meščanskih šolah štajarskih v šolskem letu 1898/9. Meščanskih šol (razen tistih, katere oskrbuje dežela sama popolnoma) je bilo 14, 6 za dečke, 8 za dekleta. Ljudskih šol je bilo 845, od teh 227 enorazrednih, 234 dvor., 142 tror., 108 štirir., 113 petr. in 18 šestr. 581 šol je bilo nemških, 227 slovenskih 37 slovensko-nemških. Kar se tiče slovenskih in slovensko-nemških šol, števila niso resnična; kajti pri dež. šolskem svetu v Gradcu velja že tista šola za slovensko-nemško, v kateri se slovenščina sliši samo prvih 5 mesecev, ostalih 7 in pol leta pa poučuje zgolj v nemščini; čisto slovenskih šol pa sploh nimamo niti ene. Dalje pravi poročilo, da je od vseh otrok, ki so imeli v šolo hoditi, šolski pouk imelo 96%. Posebno zanimivo je poročilo o učenju nemščine v slovenskih šolah. Povoljen je pre ta pouk le na tistih večrazrednicah, kjer se vsaj na višji stopnji nekateri predmeti poučujejo v nemščini. V splošnem pa je z ozirom na pouk nemščine v slovenskih šolah zadnji čas opazovati napredek. (Lepo to!) Jako povoljno je nemščino poučevalo 917, povoljno 1112, zadostno 366 in manj, oziroma ne zadostno 35 slovenskih učiteljev. Hvala njim! Število vseh učiteljskih oseb, delujočih na meščanskih in ljudskih šolah, je bilo 2430, in sicer 1645 moških in 785 ženskih. Teh-le število

je od prejšnjega leta se pomnožilo za 59, dočim moških le za 6. Tudi znamenje časa!

Od Sv. Martina pri Slov. Gradcu. Marsikateri čitatelj »Slov. Gospodarja« si misli, da imamo mi Šmarčani že davno zadrugo, ker je bilo pred nekaterimi meseci tako navdušenje in govorjenje o zadrugi. Res smo priredili shod, h kateremu je tudi prišel vrli gosp. Kač iz Žalca. Navdušenje je bilo veliko, ker smo slišali, kako nam more zadruga koristiti. Zato se je že isti dan vpisalo 90 udov. Dovoljenje je tudi že prišlo, zdaj je pa vse tiho o zadrugi in marsikateri misli, da bo moral zgubiti to, kar je že plačal. Na to odgovarjam, ne bodite si v skrbi in ne bojte se! Vsaka reč pride na dan in tako bo tudi zadruga kmalu oživotvorjena. Saj so vrli možje izvoljeni v odbor, in oni ne bodo mirovali, da zgotovijo to težko nalogo. Zato le krepko naprej, brez truda ni kruha, brez dela ni jela.

V. Čas, veleposestnik.

Šolska slavnost v Celju. Četrty oktober je, odkar vlada Fran Josip širom Avstrije, za vse državljane, posebno pa za šolsko mladino dan veselja; letos pa je ta dan za vse posebno pomenljiv, kajti letos praznujemo sedemdesetletnico njegovo in ker v počitnicah ni bilo mogoče dostojno proslaviti ta dan v šoli, ukazala je šolska oblast storiti to na godovni dan njegovega veličanstva. Okoličanska dekliska šola, kjer delujejo č. šolske sestre, ogrnila je ta dan praznično oblačilo. Deklice so se po končani sv. maši zbrale v ozaljšani dvorani, kjer so najprej molile za blagega vladarja, da ga Bog ohrani še dolgo v blagor in srečo podložnikom, potem so nekatere deklamovale primerne pesmi, slavile z vso otroško navdušenostjo preblogo srce vladarja, spominjale se pa tudi gorja, katero je moralo pretrpeti in mu slednjič obljubile zvestobo, udanost in ljubezen, katere je posebno nam Slovencem prirojena in tako globoko vcepljena, da si niti misliti ne moremo pravega Slovenca brez odkritosrčne ljubezni in udanosti do vladarja in cele habsburške hiše. Potem pa je nagovoril č. g. profesor višje c. kr. gimnazije Josip Kardinar zbrane, pojasnil najprej, čemu smo se zbrali v tej svečanej dvorani, razložil nam dolžnost spoštovati in ljubiti milega vladarja in moliti zanj, ter tako izpolnjevati zapoved Izveličarjevo: Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega. Sklenil pa je z besedami: Presvitlega vladarja pa nam Bog ohrani še mnogo, mnogo let! Dvorana je odmevala, ko so otroci navdušeno ponavljali gromoviti živijo. S cesarsko pesmijo sklenili smo slavnost, katere naj odmeva v mladih srcih, in pozni rodovi naj zvedó, da je res, da hrib se omaje in hrast, a zvestoba Slovencev se ne gane.

Iz Celja. Od 3.—7. novembra t. l. obhajala se bo v misijonski cerkvi Sv. Jožefa v Celji v čast blaženemu mučeniku Frančišku Kletu slovesna tridnevna. Navadne duhovne vaje za mladeniče se začnejo 5. novembra t. j. v ponedeljek po prazniku vseh svetnikov in trajajo do petka 9. novembra.

Odloka v šolskih stvareh. Upravno sodišče je odločilo: 1. da stalni učitelj nima domovinske pravice v kraju, kjer je od šolskega oblastva le začasno nameščen; 2. da se učiteljem ne vštevajo v pokojnino pred nameščenjem doslužena vojaška leta.

Iz šole. Gsp. K. Isda, učitelj na Muti, je premeščen v Kumpic pri Judenburgu. Gdč. Roza Miklavec je nastavljena kot učiteljica v Makolah, njena sestra Pavla Miklavec pa v Studenicah.

Imenovanje pri pošti. Absolviran osmošolec gospod Milan Zemljčič je imenovan poštnim praktikantom.

Slomšekova slavnost v Ormožu je nagnila ondotnega državnopravdniskega namestnika, da je naperil tožbo proti dr. Omulecu, ker se je na slavnosti govorilo kakor na kakem javnem shodu, proti vrlemu na-

rodnjaku in županu od Sv. Tomaža, Janezu Skerlecu pa, ker se je pripeljal na veselico s svojimi prijatelji na voze, okrašenih s slovenskimi trobojnicami. Dr. Omulec je bil oproščen, gsp. Skerlec pa obsojen na 10 K globe. O sodnijskih odlokih ni dovoljena nobena kritika, zato moramo molčati.

Pouk ruskega jezika v Celju. Citalniški odbor v Celju ustanovi svojim članom obojega spola pouk v ruskem jeziku ter je učitelj ruščine že najel. Tudi v Trstu se je poskrbelo za pouk v ruščini.

Roparji v Brežicah. Pretekle dni so strašili v Brežicah in okolici drzni tatovi. Hoteli so tudi ulomiti v trgovino g. Varleca. A nakana se jim ni posrečila. Več tičkov sedi že pod ključem.

Iz Ponikve smo dobili od vrlega priprostega kmeta naslednje vrste: Nov časnik »Štajarc« se je precej med ljudstvom razširil. Prvi vzrok je, ker je naročnina tako majhna, kakor se dosedaj pri nobenem drugem listu. Pošiljajo ga tudi kar tako brezplačno, da bi jih več na limance dobili. Vjeli so jih res že nekaj, pa med njimi je malo takih, ki mu bodo zvesti ostali. Prinaša pa najrajši napade na naše duhovnike, kakor da bi bili naši največji nasprotniki. Toda vprašam, kaj bi počeli, ako bi mašnikov ne imeli? Kdo naj sv. vero oznanjuje? In če katerega vest teži, kje hoče tolažbo in mir dobiti, ako ne pri Kristusovem namestniku, kateri ima oblast rešiti ga dušne smrti. Dragi »Štajarc«, ako hočeš kak čas životariti, duhovnike le pri miru pusti, kajti pregovor je resničen, da če se iz slabega namena mašnika dotakne, Boga v oko dregne. Razum mašnikov pusti pa tudi »Slov. Gosp.« in »Domoljuba« pri miru. »Sl. G.« že izhaja mnogo, mnogo let in stoji na dobrih tleh. Ako bi se ti še toliko na prste stavil, mu nog spodbiti ne bodeš mogel. Slovenci smo dobri in miroljubni ljudje in nas v srce zaboli, ako se komu na kakšenkoli način krivica zgodi. Nič pa nam ni tako drago, kot dobro ime, katero ravno »Štajarc« tako rad blati. Kdaj boš to vse poravnal? Slovenci, takega lista si mi ne smemo in ne moremo naročevati.

Ustrelil se je dne 10. oktobra vojak pri tukajšnjem c. kr. nabavnem skladišču R. Grabner. Samomor je izvršil v stanju nerazsodnosti.

Socialdemokratski kandidatje. Socialni demokrati kandidirajo v peti kuriji proti Žičkarju nekega Mihaela Čobala, proti Mlakarju pa Florjana Drösslerja. Iz te moke ne bo kruha. — Na Primorskem za vse tri V. kurije, za tržaško, goriško in istrsko. Za tržaško je kandidat socialni demokrat tiskar Učekar, za Goriško-Gradiščansko je slovenski socialni demokrat Kristan. Laski liberalci in socialni demokrati bodo glasovali za Kristana in ker je gotovo, da jako mnogo Slovencev ne bo hotelo glasovati ne za dr. Pavlico ne za dr. Gregorčiča, če bi ta zopet kandidiral, je izid volitve jako dvomljiv.

Volilno gibanje na Spod. Štajarju. Znani dopisnik »Slov. Naroda« izjavlja v tem listu od srede 10. t. m. te-le velezanimive besede: »Naš poslanec v V. kuriji mora biti Dragotin Hribar — inace damo raji glasove slovenskemu socialdemokratskemu kandidatu — ako se naše želje hočejo od gotove strani preprečiti«. Socialdemokrat je že zopet tukaj kot strašilo! Torej rajši socialdemokrata nego Žičkarja! Gotovo je, da tako ne govorijo in ne mislijo ne slovenski kmetje, ne slovenski obrtniki, ne katoliški delavci. Tako lahko govorijo samo ljudje, ki nimajo nobenega resnega svetovnega naziranja. — Da se v Ptuju res ne misli kandidirati Žičkarja, kaže ista številka »Naroda«. Tamkaj stoji: »Politično društvo »Pozor« v Ptuj imelo bo 18. t. m. zaupni shod v Ptuj, da določi kandidata v državni zbor za kmečke občine Ptuj-Ljutomer. Ker je dosedanji poslanec g. L. Gregorec odločno

izjavil, da ne prevzame več mandata, želi večina volilcev, da nastopi kot kandidat ali v volilnem okraju živeči rodoljub, ali vsaj mož, ki je v obširnem volilnem okraju rojen in ima resno voljo in gorko srce, večkrat priti med volilce. In takih vrlih in neodvisnih mož nam ne manjka, za danes imenujemo samo dve imeni: dr. Franca Jurtela in dr. Jurija Hraševca. Ako bi se Žičkar v Celju odpovedal V. kuriji, bi se sedaj lahko obrisal.

Iz drugih krajev.

Iz ljubljanske škofije. Čč. gg. dr. J. Kržišnik je nastavljen kot prvi kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, Josip Ferjančič, prej lazaris v Celju, kot kurat na Gočah, Nikolaj Stazinski kot župni upravitelj v Čatežu pri Trebnjem.

Škofovska posvetovanja se pričnejo s 6. novembrom na Dunaju. Odobril se bo pastirski list za prihodnje državnoborske volitve.

Dva ponarejalca denarjev so zasačili dne 23. septbr. pri Leitgebu v Sinčivasi na Koroskem. Bila sta dva krojaška pomočnika, ki sta hotela spraviti ponarejene kronske pe-take med ljudi. Prijeta moža sta stanovala pri »Samotarju« pod križno goro v Celovcu. Preiskali so stanovanje in tam našli priprave za ponarejanje denarja. Zaprlji so tudi žene.

Prvi shod slovenskih rokodelcev in obrtnikov se je vršil dne 29. in 30. septembra v Pragi, udeležilo se ga je do 2000 oseb, ponajveč iz Česke in Moravske, a bili so tudi Slovenci in Poljaki. Shod je razpravljaj o namenu in koristi obrtnih de-želnih organizacij, o potrebi, da se obrtno zakonodavstvo izroči deželnim zborom, o pomenu slovanske vzajemnosti na gospo-darskem polju, o kreditu male obrti itd. Po-sebno se je poudarjala velika hiba, katera se še dosedaj ni mogla odpraviti, namreč nemško medsebojno dopisovanje in se go-vorilo za to, da se ista enkrat za vselej odpravi.

Odlikovanje kranjskih čebel. Matej Bevc iz Bohinjske Bistrice, ki se jako mar-ljivo in uspešno bavi z bučelorejo, je dobil na belgijski razstavi v Dusan Belgien prvo odliko, in sicer diplom in zlato kolajno. Na tej razstavi so bile kranjske čebele odliko-vane z 3 kolajnami: zlato, srebrno in bro-nasto.

Morski pes. V Baru so ujeli ogromnega morskega psa, ki je dolg 5'48 m in težak 20 kvintalov. To je eden največjih psov, ki se je ujel v našem morju.

Nadškof Stadler pred papežem. Hrvatski listi poročajo, da je bil nadškof Stadler dne 6. t. m. vsprejet od papeža. Vsprejem je bil najljubeznivejši. Stadler je predstavil papežu tudi duhovnike, ki so se udeležili romanja. Papež je izrekel svoje za-dovoljstvo, da je Stadler okreval od svoje bolezni, z besedami: Milost božja in moja molitev mi je rešila mojega Stadlerja.

Velika cerkvena slavnost se je mi-nolo nedeljo vršila na Gorenjskem povodom posvečevanja romarske cerkve in oltarjev pri »Mariji pomagaj« na Brezjah. Navzoči so bili kardinal Missia, ki je zvršil posvečenje nove cerkve in velikega altarja, ljubljanski knezoškof in slovenski rojak Trobec, škof v Ameriki, ki sta posvetila stranske altarje. Slavnosti se je udeležilo nad sedemdeset du-hovnikov in mnogoštevilno ljudstvo.

Prošnja za pomiloščenje slovaških vodij. Tudi mi smo bili javili nedavno temu, kako je bilo več voditeljev naroda-trpina slovaškega, toli ljuto preganjanega od krutih Madjarov, obsojenih na težke kazni, ker so urednika »Narodne Noviny« slovesno vsprejeli, ko se je vračal iz zapora. Sedaj pa so slovaške gospe sklenile, da se obrnejo do kralja s prošnjo za pomiloščenje obso-jenih. Nekaj teh rodoljubov je že odpotovalo na Dunaj.

Strah v Ljubljani. Po Ljubljani se je mnogo z vso resnostjo govorilo o strahu, ki je vznemirjal Jančarjeve peke. Slišali in vi-deli so vse mogoče. V torek zvečer pa so čakali na strah 3 policaji, in glejte čudo, strah se ni več pojavil. Šaljivec se je menda zbal policajev in ni več »strašil«.

Nadvojvoda Oton v smrtni nevar-nosti. Nadvojvoda Oton bi bil skoro postal žrtva na lovu. Lovil je divjačino v Nadworni, ko je prišel v bližino medveda. Nadvojvoda se je od spremstva oddaljil, torej mu je bila edina pomoč njegova puška. Imel je samo jeden strel še v puški. Nadvojvoda sproži, a medveda samo rani. Razljučen medved plane proti nadvojvodi, ko zagrmí skozi grmovje strel, ter se medved mrtev zvrne pred nad-vojvoda. Nadvojvodov lovec je prišel na pomoč ravno o pravem času.

Društvene zadeve.

V Tinjah pri Slov. Bistrici snuje se bralno društvo z imenom: »Bralno društvo v Tinjah«. Pravila so že odposlana namest-niji. Gotovo se bodo tudi potrdila. Nadejamo se, da bodo Tinčanje mnogobrojno pristopili k temu društvu, saj jih imamo že precej na zapisniku; upamo pa, da jih bo še več. Na-rodnijski širom slovenske zemlje do Vas pa se prav vljudno obračamo za podporo! Go-tovo boste našli v svojih s knjigami preob-loženih omarah tudi kaj, kar bi lahko po-grešali, kar bi pa nam jako dobro služilo. Komu je tedaj kaj pri srcu omika in na-rodna zavest, naj se nas blagovolji spomniti. Za vse, karkoli se nam pošlje, bomo mu prav iz srca hvaležni. Prav posebno toplo se pri-poročamo za knjige. Če bi se pa nas kdo hotel spomniti s kako nakaznico, zagotav-ljamo ga, da mu ne bomo zamerili.

Osnovni odbor.

Kat. slov. polit. in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini priredi v ne-deljo dne 21. okt. v Jarenini po večernicah politični shod zajedno z društvenim občnim zborom. Shod bo zelo zanimiv; nastopi več odličnih govornikov. Natančnejši vspeled pri-hodnjič.

Slov. posojilnica v Gornji Radgoni je blagovolila kmetijski zadrugi v Ivanjcih 80 kron in bralnemu društvu v Negovi 20 kron in dve podučni knjižici »Trtna uš in trtoreja« ter »Viničarjev kašipot« podariti. Načelstvo kmetijske zadruge kakor tudi pred-sedništvo bralnega društva se tem potom slavnemu vodstvu omenjenega zavoda pri-srčno zahvaljuje.

Slomšekova slavnost v Žalcu. Va-bilo na Slomškovo slavnost združeno s prvim koncertom slovenskega pevskega dru-štva »Edinost« v Žalcu v nedeljo, dne 14. oktobra 1900 v novoprirejanih prostorih gospoda Hodnika. Spored: A. Cerkvena slav-nost. Dopoldne ob 10. uri slovesna sv. maša in pridiga v cerkvi sv. Marije v Petrovčah. B. Ljudska slavnost v Žalcu. 1. Ob 2. uri popoldne zbiranje društev in gostov pri re-stavraciji gos. Kučeka. 2. Obhod po žalskem trgu in odhod na slavnostni prostor. 3. Pozdrav gostov. 4. Slavnostni govor. 5. Koncert, izvršuje slovensko pevsko društvo »Edinost« pod vodstvom pevovodje gosp. E. Vrečerja, in celjska narodna godba pod vodstvom ka-pelnika gosp. Koruna. — Slovenci! Pokažimo, da se zavedamo in da znamo ceniti velikega našega Slomškega, zato se snidimo v obilnem številu dne 14. t. m. v Žalcu! Odbor.

Listnica uredništva.

Gospodu upravevalcu iz P.: Ne! Nikakor se ne strinjamo z razlago onega stavka: »Proti volji duhovščine...« Naše stališče je, da katoliška načela morajo vladati in zmagovati v politiki, ne pa kak stan, naj si bo katerisikoli. Za Žičkarja se potegujemo, ne ker je duhovnik, ampak ker ni nobenega vzroka odrivati ga, ker je doslej vzorno izvrševal svoje po-slanske dolžnosti in ker se nikjer ni pregrešil proti programu složnih štajarskih Slovencev.